

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Zittingsdocument

28.4.2010

B7-0256/2010

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van de verklaringen van de Raad en de Commissie
ingediend overeenkomstig artikel 110, lid 2, van het Reglement
over de situatie in Kirgizië

**Hannes Swoboda, Katarína Neved'alová, Justas Vincas Paleckis, Marc
Tarabella, Henri Weber**
namens de S&D-Fractie

RE\814653NL.doc

PE439.778v01-00

NL

In verscheidenheid verenigd

NL

Resolutie van het Europees Parlement over de situatie in Kirgizië

Het Europees Parlement,

- onder verwijzing naar zijn eerdere resoluties over Kirgizië en Centraal-Azië, met name de resolutie van 12 mei 2005,
 - onder verwijzing naar zijn resolutie van 20 februari 2008 over een EU-strategie voor Centraal-Azië,
 - gezien de verklaring van vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger (VV/HV) Catherine Ashton van 8 april 2010 over de situatie in Kirgizië,
 - onder verwijzing naar de EU-strategie voor een nieuw partnerschap met Centraal-Azië die door de Europese Raad op zijn zitting van 21 en 22 juni 2007 is aangenomen,
 - gelet op de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en Kirgizië, die in 1999 in werking is getreden,
 - gezien het strategiedocument van de Europese Gemeenschap voor bijstand aan Centraal-Azië voor de periode 2007-2013,
 - gelet op artikel 110, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat het in het belang is van de volkeren van zowel Centraal-Azië als de Europese Unie dat er vooruitgang wordt geboekt op het gebied van stabiliteit en democratische en menselijke ontwikkeling, menselijke veiligheid en duurzame groei in de hele regio,
- B. overwegende dat Kirgizië lid is van de OVSE en als zodanig gehouden is de grondrechten, de mensenrechten en de rechtsstaat te eerbiedigen en de democratische normen van de OVSE toe te passen,
- C. overwegende dat Koermanbek Bakijev, die in juli 2005 voor het eerst aantrad na de zgn. Tulpenrevolutie, vorig jaar herkozen werd voor een nieuwe ambtstermijn als president bij verkiezingen waarbij volgens onafhankelijke waarnemers grootscheeps gefraudeerd was; dat Bakijev aanvankelijk een democratisch beleid leek te gaan voeren, maar zich vervolgens ontpopte als een autoritair en repressief leider wiens bewind algemeen als corrupt werd ervaren en gekenmerkt werd door machtsmisbruik,
- D. overwegende dat Kirgizische troepen op 7 april 2010 kogels, traangas en verdovingsgranaten gebruikten tegen een menigte demonstranten die voor het presidentieel paleis in Bisjkek bijeenkwamen en vervolgens regeringsgebouwen bestormden uit protest tegen de sterke prijsstijgingen voor elektriciteit en verwarming, en dat daarbij talrijke doden en gewonden vielen,

- E. overwegende dat president Bakijev werd gedwongen uit de hoofdstad te vluchten en dat zijn plaats werd ingenomen door een interimregering onder leiding van oppositieleider Roza Otoenbajeva, die een decreet heeft uitgevaardigd over de machtsopvolging en naleving van de Kirgizische grondwet en het parlement heeft ontbonden,
- F. overwegende dat Bakijev, nadat hij een week na de opstand getracht had de voorwaarden voor zijn aftreden te bepalen, het land heeft verlaten en naar Kazachstan is krachtens een via Russische, Amerikaanse en Kazachstaanse bemiddeling tot stand gekomen overeenkomst; dat Bakijev in het openbaar heeft verklaard dat hij zijn aftreden had ondertekend vanwege de druk die op hem en zijn gezin was uitgeoefend en dat hij ondanks zijn aftredingsverklaring de wettig gekozen president van Kirgizië bleef totdat het Parlement hem van zijn verplichtingen zou ontslaan,
- G. overwegende dat het Kirgizische Constitutionele Hof zich op 13 april 2010 gedwongen zag te buigen voor de eis van de interimregering om zichzelf op te heffen, teneinde de stabiliteit te waarborgen en een confrontatie tussen de politieke krachten te voorkomen,
- H. overwegende dat de situatie in Kirgizië nog steeds onstabiel is na het uitbreken van nieuwe etnische rellen in de buitenwijken van Bisjkek op 19 april 2010, waarbij opnieuw doden en gewonden vielen en waarmee vraagtekens werden geplaatst bij de pogingen van de interimregering om de orde te herstellen; dat aanhangers van Bakijev in Jalalabad een Bakijev-gezinde gouverneur in het zadel hebben geholpen na een regionaal regeringsgebouw te hebben ingenomen, dat er in sommige delen van het land nog steeds botsingen plaatsvinden tussen sympathisanten van beide partijen,
- I. overwegende dat de regering van de Russische Federatie een pakket van 50 miljoen dollar aan economische bijstand aan Kirgizië heeft vastgesteld en tegelijkertijd ook benzine en dieselolie levert voor de lenteoogst,
- J. overwegende dat Centraal-Azië in grote mate gekenmerkt wordt door armoede en een veelvoud aan ernstige bedreigingen voor de menselijke veiligheid, alsook door slecht bestuur, sterke autoritaire tendensen en het ontbreken van legale kanalen om ongenoegen te uiten en politieke verandering na te streven; dat hierdoor een voedingsbodem kan ontstaan voor ondergrondse radicale islamitische bewegingen en een snelle groei daarvan in de armste landen,
- K. overwegende dat de EU zich te allen tijde moet houden aan haar doelstelling om mensenrechten, democratie en rechtsstaat een centrale plaats te geven in alle overeenkomsten met derde landen en door een consequent beleid democratische hervormingen te stimuleren zodat haar geloofwaardigheid als regionale macht groter wordt,
 - 1. geeft uiting aan zijn diepste verontrusting over de situatie in Kirgizië en condoleert de families van alle slachtoffers van de tragische gebeurtenissen;
 - 2. roept alle partijen op een einde te maken aan het geweld, zelfbeheersing aan de dag te leggen en al het mogelijke te doen om een echte dialoog op gang te brengen met als doel stabiliteit te brengen en de voorwaarden te scheppen voor een vreedzame terugkeer naar een democratisch grondwettelijk bestel;

3. wenst dat onder leiding van de VN een international onderzoek naar de gebeurtenissen wordt ingesteld om vast te stellen wie verantwoordelijk voor welke daden is geweest en wie tekortgeschoten is, en ook om de justitiële autoriteiten van Kirgizië te steunen, zodat zij overtreders van de wet voor de rechter kunnen brengen onder eerbiediging van de gerechtelijke procedures en een eerlijk procesverloop;
4. is ingenomen met de eerste maatregelen van de tussentijdse regering om de democratie te herstellen, met name de plannen om een nieuwe grondwet op te stellen en de door Bakijev daarin aangebrachte herziening, waarbij de president buitensporig veel macht kreeg, terug te draaien en roept op tot het houden van nieuwe verkiezingen zodra de situatie rijp is voor vrije en eerlijke verkiezingen en de benodigde nieuwe wetten zijn aangenomen en worden uitgevoerd;
5. is in dit verband verheugd over het feit dat de interimregering heeft aangekondigd dat het referendum over de nieuwe grondwet op 27 juni 2010 zal plaatsvinden en dat er op 10 oktober 2010 nieuwe verkiezingen zullen worden gehouden;
6. wijst er met klem op dat een dynamisch sociaal beleid en inspanningen om culturele en onderwijskwesties aan te pakken de beste verdediging vormen tegen excessen waardoor de mensen behoeftig en gemakkelijk beïnvloedbaar worden en een makkelijke prooi vormen voor bewegingen die bereid zijn deze miserie te misbruiken om terroristische doeleinden na te streven;
7. wijst op het gevaar van het oprichten en instrumentaliseren van volksmilities;
8. wijst met name op het belang van toegang voor iedereen tot elektriciteit, waarvan de prijs in zeer korte tijd verdriedubbeld is, ten voordele van bedrijven die in handen zijn van de familie van president Bakijev;
9. verzoekt de interimregering met klem al het mogelijke te doen om de voorwaarden voor een effectief en transparant stelsel te scheppen dat de dominante rol van clanpolitiek kan intomen en de politieke, sociale en economische ontwikkeling kan stimuleren;
10. wijst erop dat de Tulpenrevolutie van 2005 de sterke verwachting had doen rijzen dat er democratische hervormingen zouden gaan plaatsvinden in de Kirgizische samenleving, maar dat daar in de praktijk niets van is gekomen onder meer als gevolg van het gebrek aan samenhang en assertiviteit van het EU-beleid ten aanzien van dat land; verzoekt de Raad en de Commissie de gelegenheid niet opnieuw voorbij te laten gaan en middelen te vinden om de interimregering van Kirgizië bij te staan en de autoriteiten te helpen om in samenwerking met alle belanghebbenden en het maatschappelijk middenveld van Kirgizië democratische hervormingen van de grond te krijgen en het leven van de mensen te verbeteren dankzij nationale ontwikkeling en het mondig maken van de burgers;
11. merkt op dat het land vanwege het nijpende gebrek aan hulpbronnen en zijn grote kwetsbaarheid sterk afhankelijk is van buitenlandse steun; merkt ook op dat het land in zijn nabije omgeving slechts uiterst weinig voorbeelden van democratisch, goedfunctionerend bestuur en positieve sociale ontwikkeling ziet; wijst er in dit verband op dat internationale bijstand van cruciaal belang zal zijn;

12. verzoekt de speciaal vertegenwoordiger van de VV/HV voor Centraal Azië de situatie op de voet te volgen, bijstand te verlenen en de hervatting van de dialoog tussen alle geledingen van de Kirgizische maatschappij te vergemakkelijken; verzoekt hem tevens nauw samen te werken met de VN met het oog op de organisatie van een internationale donorconferentie die de humanitaire problemen en de basisbehoeften van Kirgizië kan gaan aanpakken en de noodzakelijke bijstand kan verstrekken voor een duurzame ontwikkeling van het land;
13. verzoekt de Commissie en de Raad met spoed na te gaan of de voorwaarden voor het lanceren van een grootscheeps nieuw internationaal gecoördineerd bijstandsprogramma voor Kirgizië aanwezig zijn of kunnen worden geschapen, waarbij niet in de laatste plaats rekening wordt gehouden met de vraag in hoeverre de tussentijdse regering van Kirgizië werkelijk werk lijkt te willen maken van democratisering en behoorlijk bestuur;
14. roept op tot speciale waakzaamheid met betrekking tot het risico dat er in het land een splitsing tussen noord en zuid ontstaat, en roept op tot effectieve steun om Kirgizië in staat te stellen zijn nationale identiteit te ontwikkelen als tegenhanger van de tribale situatie die het land momenteel verdeelt;
15. verzoekt om massieve gebruikmaking van het Stabiliteitsinstrument en vraagt de Commissie de voorstellen voor hertoewijzing van middelen van het Instrument voor ontwikkelingssamenwerking (DCI) voor te bereiden om er zo toe bij te dragen dat de EU zowel op de korte als op de middellange termijn naar behoren op de nieuwe situatie in Kirgizië kan reageren;
16. ziet uit naar de beoordeling van de vooruitgang die is geboekt bij de tenuitvoerlegging van de EU-strategie voor de regio en roept op tot inspanningen om die strategie geloofwaardiger, concreter en coherenter te maken, zodat ze kan bijdragen tot de stabiliteit in de regio en tot een toekomst van vrede en stabiliteit;
17. wijst er met klem op dat er maatregelen moeten worden genomen om te voorkomen dat Kirgizië een trefplaats wordt waar sterkere regionale actoren hun strijd uitvechten en roept de VV/HV en de Commissie op om middelen te vinden om van het land een gebied van samenwerking tussen de belangrijkste spelers te maken, in het belang van de hele bevolking van Kirgizië;
18. wijst erop dat solidariteit met de Kirgizische burgers een evidente zorg voor de burgers van Europa vormt, en dat de belangrijkste prioriteiten daarbij uitgaan naar het verwezenlijken van stabiliteit en vrede, een betere toekomst en een democratische ontwikkeling, het voorkomen van geweld bij demonstraties en het bijstaan van de regering bij het voorbereiden van democratische verkiezingen;
19. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de VV/HV van de Unie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid, de Raad, de Commissie, de OVSE en de parlementen van de Russische Federatie, de VS en Kazachstan.